

Sygn. akt III AUa 1363/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSA Marek Procek
Protokolant	Beata Gandyk

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2012r. w Katowicach

sprawy z odwołania K. M. (K. M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla

na skutek apelacji ubezpieczonej K. M.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 16 maja 2012r. sygn. akt IX U 508/12

zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzając go decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznaje K. M. prawo do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za rok 2010 i za okres od 1 stycznia do 31 lipca 2011 roku.

/-/ SSA M. Żurecki/-/ SSA J. Pietrzak/-/ SSA M. Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1363/12

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 28 lutego 2012r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej K. M.:

- prawa do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za okres od 1 stycznia 2010r. do 31 lipca 2011r., gdyż prawo do świadczenia nabyła w dniu 3 sierpnia 2011r.,

- prawa do wypłaty niezrealizowanych świadczeń tytułem ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za okres od 1 stycznia 2010r. do 31 lipca 2011r. po zmarłym S. M., gdyż S. M. w dniu zgonu nie był uprawniony do wypłaty ekwiwalentu za lata 2010-2011.

Ubezpieczona odwołała się od tych decyzji wskazując, iż zmarły mąż był uprawniony do wypłaty ekwiwalentu za okres do roku 2015 a przewidziany w art. 7 ustawy harmonogram stanowi jedynie podstawę do wypłaty a nie do nabycia prawa.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 16 maja 2012r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku oddalił odwołania.

Sąd ustalił, że K. M. od dnia 3 sierpnia 2011r. jest uprawniona do renty rodzinnej po zmarłym w tym dniu mężu S. M., byłym pracowniku (...) J., który przeszedł na emeryturę górniczą od 11 maja 1997r. z (...) J..

Organ rentowy, na podstawie prawomocnych decyzji, wypłacił S. M. deputat węglowy za lata 2002-2009.

Ubezpieczona w dniu 11 stycznia 2012r. złożyła wniosek o wypłatę ekwiwalentu z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla uprawnionych emerytów i rencistów z przedsiębiorstw robót górniczych za lata 2010-2011. Ubezpieczona w dniu 11 stycznia 2012r. złożyła także wniosek o wypłatę niezrealizowanego świadczenia z tytułu prawa do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za lata 2010-2011 po zmarłym mężu S. M..

Organ rentowy, decyzją z dnia 28 lutego 2012r. przyznał ubezpieczonej prawo do ekwiwalentu za okres od 1 sierpnia 2011r. do 31 grudnia 2011r.

Wobec poczynionych ustaleń, Sąd uznał odwołania za niezasadne, podnosząc w motywach tego rozstrzygnięcia, co następuje:

Mając na uwadze regulacje zawarte w art. 1, 2 i 7 ustawy z dnia 6 lipca 2007r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych (Dz. U. Nr 147, poz. 1031), wskazać należy, iż wdowie po emerycie - byłym pracowniku przedsiębiorstwa robót górniczych przysługuje prawo do ekwiwalentu od dnia nabycia prawa do renty rodzinnej, w sytuacji ubezpieczonej od 3 sierpnia 2011r.

Ubezpieczona złożyła wniosek o prawo do ekwiwalentu za lata 2010-2011 w dniu 11 stycznia 2012r., zatem prawo do ekwiwalentu przysługuje jej od dnia 3 sierpnia 2011r., gdyż z tym dniem nabyła prawo do renty rodzinnej, zatem decyzja organu rentowego odmawiająca ubezpieczonej prawa do ekwiwalentu za okres od 1 stycznia 2010r. do 31 lipca 2010r. jest zasadna.

Ponadto wskazać należy, iż jak wynika z treści art. 8 ust. 1 powołanej ustawy, w razie śmierci osoby uprawnionej, **która zgłosiła wniosek o wypłatę ekwiwalentu**, należny jej ekwiwalent wypłaca się małżonkowi oraz dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Ust. 2 „Osoby, o których mowa w ust. 1, mają prawo do udziału w postępowaniu o wypłatę ekwiwalentu, nieukończonym wskutek śmierci osoby, która wystąpiła o wypłatę ekwiwalentu”.

Z literalnego brzmienia przepisu, przytoczonego powyżej, wynika, iż małżonek ma prawo do udziału w postępowaniu o wypłatę ekwiwalentu, nieukończonym wskutek śmierci osoby, tj. w sytuacji, gdy osoba zmarła wystąpiła o wypłatę ekwiwalentu, zgłosiła wniosek o wypłatę ekwiwalentu w terminie wskazanym w ustawie.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, iż S. M. wniosku o ekwiwalent za lata 2010-2011 nie mógł złożyć, gdyż śmierć nastąpiła przed 1 stycznia 2012r., zatem nie ma podstawy prawnej, by wypłacić ubezpieczonej ekwiwalent, który przysługiwałby mężowi, gdyby złożył wniosek w I kwartale 2012r.

Apelację od tego wyroku wywiodła ubezpieczona, zarzucając:

- naruszenie przepisu art. 8 ust. 1 oraz art. 7 ust. 7 ustawy z dnia 6 lipca 2007r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych oraz art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 2011r. o zmianie ustawy o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych poprzez nie zastosowanie art. 7 ust. 7 ustawy o ekwiwalencie w zw. z art. 2 ust. 2 ustawy zmieniającej i w konsekwencji błędne przyjęcie, że małżonkowi ubezpieczonej S. M. nie należał się ekwiwalent pieniężny za lata 2010-2011, a ubezpieczona nie jest uprawniona do wypłaty niezrealizowanego ekwiwalentu pieniężnego za okres od 1 stycznia 2010r. do 31 lipca 2011r.

Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie, że ubezpieczona K. M. jest uprawniona do wypłaty niezrealizowanego świadczenia tytułem ekwiwalentu pieniężnego za okres od 1 stycznia 2010r. do 31 lipca 2011r. i zobowiązanie organu rentowego do wyliczenia wysokości świadczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Sąd I instancji słusznie zauważył, że mąż ubezpieczonej S. M. nie złożył wniosku o ekwiwalent za lata 2010-2011 i w terminie wskazanym w art. 7 nie mógł go złożyć, gdyż śmierć nastąpiła przed 1 stycznia 2012r. Umknęło jednak uwadze Sądu

I instancji, że ustawą z dnia 26 maja 2011r. o zmianie ustawy o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych (Dz. U. Nr 144, poz. 856), ustawa o ekwiwalencie została zmieniona, a w art. 2 ust. 2 znalazł się zapis:

W przypadku wypłaty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ekwiwalentu na wniosek zgłoszony przed dniem 1 stycznia 2012r., ekwiwalent w latach 2012-2015 wypłaca się bez konieczności złożenia kolejnych wniosków o jego wypłatę.

Jak wynika z ustaleń Sądu I instancji, organ rentowy wypłacił S. M. ekwiwalent za deputat węglowy za lata 2002-2009. Zatem mąż ubezpieczonej, w świetle przytoczonego unormowania, nie musiałby składać kolejnego wniosku o wypłatę ekwiwalentu, gdyż należał do kręgu uprawnionych, którym po nadejściu terminu wypłaty świadczenia za lata 2010-2012 organ rentowy winien wypłacić ekwiwalent. Skoro S. M. zmarł przed wskazanym w ustawie terminem wypłaty świadczenia, to ubezpieczona była uprawniona do złożenia wniosku o niezrealizowane świadczenie, oczywiście za okres do daty zgonu męża, stosownie do art. 8 ustawy o ekwiwalencie, co też uczyniła.

Prawo ubezpieczonej do ekwiwalentu za okres od 3 sierpnia 2011r., czyli od daty uzyskania uprawnień do renty rodzinnej nie było kwestionowane.

Z przytoczonych względów Sąd Apelacyjny, na mocy art. 386 § 1 zmienił zaskarżony wyrok i przyznał ubezpieczonej prawo do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla za rok 2010 i za okres od 1 stycznia 2011r. do 31 lipca 2011r.

/-/ SSA M. Żurecki/-/ SSA J. Pietrzak/-/ SSA M. Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR